

Формування креативності дитини раннього віку засобами музичного виховання

Чим раніше музика увійде в життя людини, тим глибше і точніше це мистецтво займе місце в її душі. Все те, що отримує дитина в період дошкільного дитинства (особливо в ранньому віці), багато в чому залежить те, що приносить вона суспільству в майбутньому. Саме в цю пору життя закладаються основи різноманітних якостей і властивостей у формування особистості дитини, її інтереси і здібності.

Психологи відзначають, велика частина придбаного в цей період, засвоюється дуже швидко, і запам'ятовується на довгі роки, часом до кінця життя.

Мета впливу музики на виховання дітей - це залучення музичної культури в цілому. Вплив музики на формування якостей особистості дитини раннього віку та на розвиток її творчої діяльності дуже великий. Музика, як і будь-яке мистецтво, здатна впливати на всебічний розвиток особистості дитини, спонукати до морально-естетичних переживань, вести до перетворення навколишнього, до активного мислення.

Загальне музичне виховання має відповідати основним вимогам: бути загальним, що охоплює всіх дітей і всебічним, тобто гармонійно розвивати всі сторони формування особистості дитини.

Всебічність музичного виховання виступає як один з ефективних шляхів морального збагачення, формування якостей особистості дитини. Вплив музики об'єднує дітей в єдиному переживанні, стає засобом спілкування між дітьми.

Система музичного виховання допомагає дитині почути, відчувати різноманіття навколишнього світу, завдяки цьому дитина вчиться пізнавати

себе і близьке оточення . Завдяки цьому починають формуватися самосвідомість, само ставлення та самооцінка як базові якості особистості Тому важливо якомога раніше надати дитині можливість познайомитися з нею.

Працюючи з дітьми раннього віку, я взяла за основу методiku німецького композитора Карла Орфа. Композитор ввів термін "елементарне музикування", тобто процес, що складається з декількох елементів: співу, імпровізації, руху та гри на музичних інструментах. Карл Орф розробив дитячі пісеньки, п'єси і вправи, які легко можна змінювати та створювати нові разом з дітьми.

Гнучкий матеріал для занять спонукає дітей фантазувати, складати і імпровізувати. Таким чином , на музичних заняттях досягається мета розвитку творчого початку дитини , початком формування базових якостей особистості дітей раннього віку.

Методика Карла Орфа враховує індивідуальні особливості дитини і дозволяє ефективно взаємодіяти дітям з різними навичками, здібностями і потребами , закладає величезний потенціал для розвитку дітей раннього віку, для подальшої творчої діяльності. На музичних заняттях створюється атмосфера ігрового спілкування , де кожна дитина нарівні з дорослим може проявити свою індивідуальність та ініціативність, їй надається свобода поведінки.

Єдина структура занять допомагає дітям добре орієнтуватися в новому матеріалі, творити, створювати образи і радіти успіхам. Діти вчать спілкуватися з однолітками, у них підвищується психічна активність, розвивається емоційна сфера, формується самоставлення- одна із базових якостей особистості.

Мовні вправи розвивають у дитини почуття ритму, сприяють формуванню правильної артикуляції, показують різноманітність динамічних відтінків і темпів. Ця форма роботи підходить для загального музичного розвитку.

Музично - фізичні вправи готують дітей до спонтанних рухових виразів, довільності, вчать зображати настрій і звуки за допомогою елементарних рухів - ударів, притупів. У дітей виробляється швидкість реакцій, вміння чекати і знаходити момент вступу, формуються навички самостійності. Виконуючи музично-фізичні вправи, дитина виконує і творить одночасно, сприймаючи музику через рух.

Елементарний музичний театр являє собою ігрову форму діяльності, що передбачає одночасно вплив музики, руху, танцю, мови та художнього образу - гри.

Система музичного виховання дає змогу максимально поєднувати кілька видів діяльності дошкільників: логоритміку, спів, рух, та гру на музичних інструментах. Така діяльність дуже подобається дітям і, водночас, розвиває їхній творчий потенціал, адже діти не лише слухають чи виконують музичні п'єси, а й самі творять музику.

Карл Орф написав багато вправ, пісень, ігор, у процесі виконання яких дозволена креативність. Сутність цих вправ полягає в декламації віршів або прози під супровід:

- «озвучення» жестів - плескання тощо;
- голосові звукові ефекти – кряхтіння, шепотіння, цокання язиком тощо;
- ритмічний акомпанімент шумових музичних інструментів.

Такі вправи доступні дітям раннього і молодшого дошкільного віку.

Використання рухових елементів під час мовленнєвих вправ допомагає навчити дітей зображати музичні звуки, плескаючи у долоні, виляскуючи пальцями, тупаючи ногами тощо. У дітей формуються швидкість реакції, терплячість, кмітливість. Крім того, поєднання слів і рухів сприяє ще й ліпшому запам'ятовуванню текстів дітьми, формуванню в них чіткої дикції.

Креативність припускає творчий підхід до викладання музики дітям. Творить педагог, творить дитина. Малюкові пропонують скласти мелодію, придумати простий рух. Для дітей це дуже важливо: «Я – сам поет і композитор».

Варіативність має на увазі різні варіанти, «варіації» при виконанні завдання, розучування пісні або танцю. Внесення нових, цікавих елементів дозволяє зацікавити дітей, позбавляє від нудного, одноманітного повторення.

На заняттях діти вчаться спілкуватися між собою, домовлятися, брати на себе ініціативу.

Важливим моментом на музичних заняттях є з'єднання таких видів діяльності, як спів, рух, слухання з грою, заняттями в оркестрі. Як правило, всі ці види діяльності проходять одночасно, не заважаючи, а взаємодоповнюючи один одного.

Проводячи заняття, ми ставимо перед собою наступні завдання:

- Поєднання креативного і імітаційних методів, які визначаються цілями кожного заняття.
- Розвиток відчуття ритму, слуху, тактильних відчуттів.
- Розвиток у дітей комунікативних навиків, уміння домовлятися, погоджувати свої дії.
- Розвиток відчуття відповідальності, уміння узяти ініціативу на себе.
- Прищеплювання уміння слухати один одного і себе не тільки під час музикування.
- Формування базових якостей особистості дітей;
- Розвиток здатності радіти успіху іншого, допомагати іншому.
- Розвиток музичності дітей, їх емоційного світу, сприйняття музики, створення слухацького досвіду.

- Освоєння гри на ударних інструментах, інструментах дитячого оркестру.
- Виконання пісень, розспівок, творів мелодій на основі заданого тексту.
- Придбання навиків гри в ансамблі (музичення), самостійності у використанні музичних інструментів.

Головне завдання таких занять – допомогти дітям в естетичній грі увійти до світу музики, відчуті і пережити її емоційно, створити передумови до формування творчого мислення, сприяти практичному засвоєнню музичних знань.